

16. 7. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novela insolvenčního zákona 2024

V červnu minulého roku byl představen návrh novely zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), který implementuje směrnici Evropského parlamentu a Rady EU o rámcích preventivní restrukturalizace, o oddlužení a zákazech činnosti a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení. [1] Novela byla dne 22. 6. 2024 schválena Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky a v současnosti je projednávána v Senátu. Hlavním cílem novely je zvýšení efektivity insolvenčního řízení, zjednodušení oddlužení osobám potýkajícím se s finančními problémy a zlepšení možnosti jejich návratu do běžného společenského a ekonomického života.

Novela přináší mnoho podstatných změn, mezi které patří například prodloužení doby, během které nelze znovu vstoupit do oddlužení z 10 na 12 let, zavedení povinné součinnosti poskytovatelů úvěrů a zaměstnavatelů s insolvenčním správcem, rozšíření důvodů pro zrušení schváleného oddlužení či zkrácení doby pro vyškrtnutí dlužníka ze seznamu dlužníků na 3 roky, bylo-li způsobem řešení úpadku oddlužení. Nejzásadnější změnu však představuje zkrácení délky doby oddlužení na 3 roky.

Dle současné úpravy je standardní doba oddlužení 5 let. Existuje však možnost tzv. zkráceného oddlužení v případě, kdy dlužník v době 3 let od schválení oddlužení splatil nezajištěným věřitelům alespoň 60 % jejich pohledávek, vznikl-li dlužníku nárok na starobní důchod před schválením oddlužení či pokud pohledávky nezajištěných věřitelů vznikly alespoň ze dvou třetin jejich výše před dosažením 18 let věku dlužníka. Přijetím novely by tyto výjimky zanikly a doba oddlužení by byla plošně zkrácena na 3 roky. Aktuální úprava zároveň podmiňuje osvobození od zbývajících dluhů splacením minimálně 30 % pohledávek nezajištěných věřitelů. Nově by však k osvobození došlo pod podmínkou, že dlužník po dobu oddlužení plní všechny podstatné povinnosti vyplývající z oddlužení. Tyto povinnosti dlužník splní, jestliže dosáhne předpokládané míry uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů určené insolvenčním soudem v rozhodnutí o schválení oddlužení.

Ačkoliv bude doba oddlužení standardně představovat 3 roky, novela umožňuje i delší trvání. Insolvenční soud může dobu oddlužení prodloužit o počet měsíců, po které dlužník neplnil podstatné povinnosti vyplývající z oddlužení, a to i opakovaně, nejdéle však o celkovou dobu 1 roku. V případě, kdy bylo dlužníkovi v posledních 20 letech před podáním návrhu na povolení oddlužení přiznáno osvobození dlužníka od placení pohledávek, stanovuje se doba oddlužení na 5 let.

Vzhledem k obavám z možného zneužívání institutu oddlužení, v souvislosti s jeho zkrácením, zavádí novela také rozsáhlé změny v rámci povinností dlužníka po schválení oddlužení. Dle novely budou dlužníci nově předkládat insolvenčnímu soudu přehled svých příjmů každé 3 měsíce, namísto dosavadních 6 měsíců, za cílem zjištění, zda dlužník plně využívá svůj příjmový potenciál a dosahuje adekvátní mzdy nebo jiných zdrojů příjmů. Dlužníci budou dále také povinni poskytovat insolvenčnímu správci součinnost v rozsahu nezbytném pro zpeněžení dosud nezpeněženého majetku, pokud náleží do majetkové podstaty. Nově bude také ustanoveno, jaké skutečnosti vezme insolvenční soud v úvahu při posouzení, zda dlužník vynakládá veškeré úsilí k uspokojení pohledávek. Soud v této souvislosti vezme v úvahu především schopnosti, možnosti a majetkové poměry dlužníka, mimo to však zkoumá, zda se dlužník bezdůvodně nevzdal výhodnějšího zaměstnání, výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika. V potaz vezme insolvenční soud též výši minimální nebo zaručené

mzdy, je-li to vzhledem k okolnostem možné. V neposlední řadě se má také za to, že dlužník neplní řádně podstatné povinnosti, nepožádá-li v případě nezaměstnanosti do 15 dnů o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání, vezme-li tuto žádost zpět anebo byl-li z této evidence pravomocně vyřazen.

Novela nepochybně představuje některá ustanovení, která dlužníky vedou k řádnému výkonu povinností spjatých s oddlužením a insolvenčním správcům poskytují prostředky pro jejich efektivnější vymáhání. Otázkou však zůstává, zda nová úprava představuje dostatečnou kompenzaci věřitelům, jejichž postavení se oproti postavení dlužníků značně zhoršuje. Nutno také zmínit, že ačkoliv novela vznikla za účelem implementace směrnice EU, její obsah tím zcela jistě není opodstatněný. Ve své současné podobě totiž představuje úpravu, která značně přesahuje požadavky směrnice a obsahově z ní vybočuje. Důsledkem tak může být, namísto zefektivnění a zlepšení oddlužení, zneužívání institutu dlužníky, zatímco šance věřitelů na vymožení pohledávek nepoměrně klesne.

Mgr. František Sedláček
Advokát

Ella Dušková
Paralegal

AegisLaw

Aegis Law, advokátní kancelář, s.r.o.

Jungmannova 26/15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 777 577 562
e-mail: office@aegislaw.cz

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2019/1023 ze dne 20. června 2019 o rámcích preventivní restrukturalizace, o oddlužení a zákazech činnosti a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice (EU) 2017/1132 (směrnice o restrukturalizaci a insolvenční).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)
- [Odstoupení od smlouvy v insolvenčním řízení](#)
- [Zřízení exekutorského zástavního práva - právní rámec, dopady a judikatura](#)
- [Novela nařízení o insolvenčním řízení nabyla účinnosti - jaké přinesla změny?](#)